

การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชนในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร

DEVELOPMENT OF COMMUNITY-BASED TOURISM ROUTES IN LAKHA SUBDISTRICT MUNICIPALITY SAMUTSAKHON PROVINCE

มัทฉิมา อุดมศิลป์^{1*}

MUTCHIMA UDOMSILP^{1*}

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 2) เพื่อศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร 3) เพื่อพัฒนาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสานทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เฉพาะเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสนทนากลุ่ม จำนวน 38 คน และการสนทนากลุ่ม จำนวน 20 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาและเชิงเนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า

1. บริบทของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ดังนี้ เชิงศาสนา ได้แก่ วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสรและเม่งขวงเชียงต้ว เชิงเกษตร ได้แก่ สวนไพศาล บ้านสวนเข้มชื่นและสวนผลไม้ยายตัม และเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ไทยทรงดำและชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า โดยมีองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวทั้งสิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึง สิ่งอำนวยความสะดวกและที่พักอาศัย การมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและเป็นส่วนหนึ่งด้านการท่องเที่ยว มีความสามัคคี มีความพร้อมพัฒนาด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี

2. แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ประกอบไปด้วย ปัจจัยผลัก (Push Factors) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.82, S.D.=0.37) ประสพการณ์ที่แปลกใหม่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.91, S.D.=0.29) รองลงมา ได้แก่ การแสวงหาความรู้/สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่ตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.89, S.D.=0.31) ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.42) การเข้าถึงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.86, S.D.=0.34) รองลงมาได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.79, S.D.=0.38) 3) การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวควรเป็นเส้นทางท่องเที่ยวในรูปแบบผสมผสาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งศาสนา การเกษตรและวัฒนธรรม สามารถแบ่งได้ดังนี้ เส้นทาง 1 วัน ได้แก่ เส้นทางที่ 1 ไทยทรงดำ สวนไพศาล วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เส้นทางที่ 2 วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร สวนผลไม้ยายตัม เม่งขวงเชียงต้ว ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า เส้นทางที่ 3 วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร บ้านสวนเข้มชื่น เม่งขวงเชียงต้ว ชุมชน

¹ อาจารย์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาการท่องเที่ยวและการโรงแรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, Lecturer, Faculty of Humanities and Social Sciences, Tourism and Hotel, Nakhon Pathom Rajabhat University.

* Corresponding Author Email: mutchima.u@gmail.com

แก่วิมน้ำหลักห้า เส้นทาง 2 วัน 1 คืน ได้แก่ เส้นทางที่ 4 วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เม่งชวงเชียงต้ว ชุมชนแก่วิมน้ำหลักห้า บ้านสวนแหม่ม
ขึ้น สวนผลไม้ยายตัม เส้นทางที่ 5 ไทยทรงดำ สวนไพศาล วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เม่งชวงเชียงต้ว ชุมชนแก่วิมน้ำหลักห้า บ้านสวน
แหม่มขึ้น สวนผลไม้ยายตัม

คำสำคัญ : การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ; การท่องเที่ยวโดยชุมชน ; เทศบาลตำบลหลักห้า

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) To study the context of the area in Lak Ha Subdistrict Municipality, Ban Phaeo District, Samut Sakhon Province. 2) To study the motivation of tourists who travel in Lak Ha Subdistrict Municipality, Ban Phaeo District, Samut Sakhon Province. 3) To develop routes and tourism programs in Lak Ha Subdistrict Municipality, Ban Phaeo District, Samut Sakhon Province. A mixed research method was used, involving both quantitative and qualitative approaches. The sample group used in the research comprised 400 tourists selected through non-specific random sampling. Key informants included 38 individuals for in-depth interviews and 20 participants for focus groups, selected through purposive selection. Research tools included questionnaires, interviews, and focus groups. Data were analyzed using statistics, mean, standard deviation, Descriptive Statistics and content analysis.

The study revealed that

1. The area in Lak Ha Subdistrict Municipality, Ban Phaeo District, Samut Sakhon. Most people in the area primarily engage in agriculture. There are several intriguing tourist attractions including religious sites such as Wat Lak Si Rat Samoson and Meng Shuang Xiang Duo, as well as tourist spots like Phaisan Garden, Ban Suan Chaemchuen, Nai Tum Fruit Orchard, and cultural sites like Thai Song Dam and the old Lak Ha riverside community. The tourism aspects include attractions, activities, accessibility, amenities, accommodations, and community participation. The community is actively involved in the management and development of tourism, showcasing unity and readiness for growth in various.

2. The motivation of tourists traveling to Lak Ha Subdistrict Municipality, Ban Phaeo District, Sakhon Province, includes factors influencing their travel decisions. The push factors, overall, have an average rating at the highest level ($\bar{x}=4.82$, S.D.=0.37). The experience of novelty has the highest average rating ($\bar{x}=4.91$, S.D.=0.29), followed by the pursuit of knowledge and new experiences for oneself, which also has a high average rating ($\bar{x}=4.89$, S.D.=0.31). The pull factors, overall, have an average rating at the highest level ($\bar{x}=4.73$, S.D.=0.42). Accessibility has the highest average rating ($\bar{x}=4.86$, S.D.=0.34), followed by facilities, which also have a high average rating ($\bar{x}=4.79$, S.D.=0.38). 3) The development of tourism routes should focus on creating integrated routes that offer tourists a variety of experiences including religious, agricultural, and cultural tourism. There can be different routes for tourists to explore: 1-day route: Route 1: Thai Song Dam, Phaisan Garden, Lak Si Rat Samoson Temple. Route 2: Lak Si Rat Samoson Temple, Nai Tum Fruit Orchard, Poi Sian Zhou Si Temple, Lak Ha Old Riverside Community. Route 3: Lak Si Rat Samoson Temple, Ban Suan Chaem Chuen, Poi Xian Zhou Si Temple, an Old community along the Lak Ha River. 2-day 1-night route: Route 4: Lak Si Rat Samoson Temple, Meng Shuang Xiang Duo, Old community

along the Lak Ha River, Ban Suan Chaem Chuen, Nai Tum Fruit Orchard. Route 5: Thai Song Dam, Phaisan Garden, Lak Si Rat Samoson Temple, Meng Shuang Xiang Duo, Old community along the Lak Ha River, Ban Suan Chaem Chuen, Nai Tum Fruit Orchard.

Keywords: Tourism Route Development ; Community-Based Tourism ; Lak Ha Subdistrict Municipality

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมหลักที่มีความสำคัญเป็นอันดับต้นของประเทศไทย และมีความสำคัญโดยตรงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ ส่งผลให้ความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศดีขึ้น (สิรินภา จงเกษกรณ์และกนกกานต์ แก้วนุช, 2564) มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น มีการลงทุนและสร้างรายได้เข้าประเทศ การท่องเที่ยวในยุคปัจจุบันได้มีแนวความคิดที่ปรับเปลี่ยนไปจากเดิม จากการท่องเที่ยวที่เน้นการพักผ่อนหาประสบการณ์ใหม่ มาเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้ ที่นอกจากจะได้รับความเพลิดเพลินและการพักผ่อน การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ประสบการณ์ มีการทำกิจกรรม การเรียนรู้ที่หลากหลายรูปแบบ (คำฉนวน ชุมณี, 2554) รัฐบาลได้มีการพัฒนาองค์ประกอบหลายรูปแบบทางการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวให้เป็นที่รู้จักทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ มีการพัฒนาปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวและการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานทางการท่องเที่ยว เช่น เส้นทางคมนาคม และสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีศักยภาพด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวสูง มีความอุดมสมบูรณ์ และมีความหลากหลายทั้งในด้านของทรัพยากรที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นประวัติศาสตร์ ทางศาสนา แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นศิลปวัฒนธรรม ประเพณี กิจกรรมมีความแตกต่างกันในแต่ละชุมชน มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม สามารถสร้างภาพลักษณ์ในการดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก ทำให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง (พจนา บุญคุ้มและพิทักษ์ ศิริวงศ์, 2557)

ปัจจุบันชุมชนได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นหนึ่งในทางเลือกในการจัดการท่องเที่ยวที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการท่องเที่ยวบนฐานคิดที่ว่า ชาวบ้านทุกคนเป็นเจ้าของทรัพยากรและเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากการท่องเที่ยว โดยการ

นำเอาทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิตและวิถีการผลิตของชุมชนมาใช้เป็นต้นทุน หรือปัจจัยในการจัดการท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม (กมลชนก จันทระเกตุ, 2560) เมื่อชุมชนมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ ที่มีเส้นทางท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวเชิงศาสนาและวัฒนธรรม ที่น่าสนใจ ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในพื้นที่อย่างต่อเนื่องนำไปสู่การเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ การกระจายรายได้ให้กับชุมชนจากการท่องเที่ยว เพื่อให้ชุมชนเป็นที่รู้จักสำหรับนักท่องเที่ยว

จังหวัดสมุทรสาครเป็นเมืองรองที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและมีความหลากหลาย แนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวจากการท่องเที่ยวภายในจังหวัดสมุทรสาครสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนและการส่งเสริมการท่องเที่ยว และจากสถิติที่ผ่านมาแสดงให้เห็นถึงจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น ดังนี้ ปี พ.ศ. 2565 เพิ่มขึ้นจำนวน +82.57% พ.ศ. 2566 เพิ่มขึ้นจำนวน +121.66 ด้วยสถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาครที่ดีขึ้นตามลำดับ การส่งเสริมหรือพัฒนาการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ให้การสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว (กรมการท่องเที่ยว, 2565) ซึ่งสอดคล้องกับประเด็นการให้ความสำคัญในการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร จากแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ.2566-2570 (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร, 2565) ซึ่งมีทิศทางที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร ปี พ.ศ. 2566-2570 และยุทธศาสตร์จังหวัดสมุทรสาคร ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2555-2574 (สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร, 2565) รวมไปถึงแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับชาติ แผนพัฒนาที่เกี่ยวข้อง นโยบายต่าง ๆ และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของจังหวัดสมุทรสาคร โดยในประเด็นการพัฒนาที่ 1 การเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยให้ความสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาทางด้านการท่องเที่ยว ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาในช่วงระยะเวลา 5 ปี

(พ.ศ. 2566-2570) การท่องเที่ยวทางเลือกใหม่เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายที่ชัดเจนของจังหวัดสมุทรสาคร

อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายรูปแบบและมีศักยภาพทางการท่องเที่ยว โดยสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละที่มีจุดเด่นที่มีความหลากหลาย ทั้งในด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วิถีชีวิต การท่องเที่ยวเชิงศาสนา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ประกอบไปด้วยตำบลหนองสองห้อง ตำบลโรงเข้ ตำบลยกระบัตร์ และตำบลหนองบัว (เทศบาลตำบลหลักห้า, 2567) มีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เม่งซวงเซียงตั่ว บ้านสวนแซมชื่น สวนไพศาล สวนผลไม้ชายฝั่งไทยทรงดำ ชุมชนเก่าริมน้ำ (องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร, 2565) จากการสำรวจปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยที่มีความสำคัญหรือมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการเดินทางท่องเที่ยว ได้แก่ ความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ การวางแผนการท่องเที่ยวที่ดี และเส้นทางทางการท่องเที่ยว (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2566)

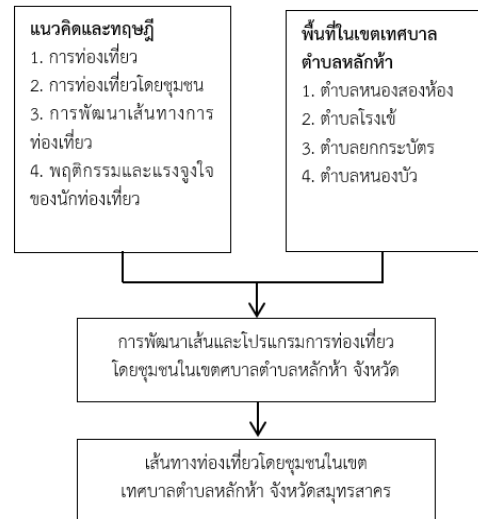
การพัฒนาเส้นทางทางการท่องเที่ยวมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหลักห้าและเส้นทางท่องเที่ยวที่กำหนดขึ้นจะต้องเป็นเส้นทางท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ สามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว และจะต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการของตลาดการท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวได้อย่างเหมาะสม การศึกษาในครั้งนี้จึงเป็นการศึกษาในพื้นที่ท่องเที่ยวนำมาสู่การศึกษาแนวทางการส่งเสริมและการพัฒนาการท่องเที่ยวและเส้นทางทางการท่องเที่ยวที่สามารถเรียนรู้คุณค่า พร้อมทั้งจัดทำโปรแกรมเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งทุกภาคส่วนสามารถนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงการกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของอำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จึงเป็นที่มาของการดำเนินการศึกษาในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาข้อมูลบริบทของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร
2. เพื่อศึกษาแรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

3. เพื่อพัฒนาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methodology Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ใช้การคัดเลือกแบบสุ่มไม่เฉพาะเจาะจง การหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้เทคนิคการกำหนดตัวอย่าง แนวทางของ Taro Yamane (1973) จากสูตรสามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างได้ 400 คน

1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 38 คน และการสนทนากลุ่ม จำนวน 20 คน คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบไม่ความน่าจะเป็น

(Non-Probability Sampling) โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามหลักการเลือกกลุ่มตัวอย่างและการกำหนดขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ (ประไพพิมพ์ สุธีสินนนท์ และประสพชัย พสุนนท์, 2559) โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน คนในชุมชน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว สถานประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และนักวิชาการด้านการท่องเที่ยว

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) มีลักษณะข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิ เคิร์ท (Likert, 1961) ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ใช้เทคนิคการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป แสดงว่าการวัดเนื้อหาตรงตามที่ต้องการ จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำไปทดลอง (Try Out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's Alpha) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ .791 แสดงว่ามีความสอดคล้องของข้อมูลและเชื่อถือได้ตามหลักสถิติ (ภัทรสินี ภัทรโกศล, 2565)

การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่

- 1) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ กำหนดหัวข้อการสัมภาษณ์เป็นคำถามแบบปลายเปิด
- 2) แบบสนทนากลุ่ม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดย

1. ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่

ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน คนในชุมชน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว และสถานประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 38 คน เก็บรวบรวมข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและกระบวนการสัมภาษณ์จนกว่าข้อมูลจะอิ่มตัว (Data Satiation)

2. เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามกับนักท่องเที่ยวกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน

3. การสนทนากลุ่ม สำหรับการพัฒนาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ หน่วยงานภาครัฐ ผู้นำชุมชน คนในชุมชน ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยว สถานประกอบการที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และนักวิชาการด้านการท่องเที่ยวจำนวน 20 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ ดังนี้

- 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนาประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ และจดบันทึก นำข้อมูลที่ได้มาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) และความถูกต้องของภาษา (Verbal Validity) ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอในลักษณะการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. บริบทของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมงานประเพณีที่สำคัญและสอดคล้องกับเทศกาลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละปี สถานที่ท่องเที่ยวมีความหลากหลาย มีสถานที่ท่องเที่ยวดังต่อไปนี้ 1) วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร 2) เม่งซวงเชียงต้ว 3) บ้านสวนเข้มชื่น 4) สวนไพศาล 5) สวนผลไม้ยายตัม 6) ไทยทรงดำ 7) ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า โดยแต่ละสถานที่

ท่องเที่ยวมีสิ่งดึงดูดใจ ดังนี้ สถานที่ท่องเที่ยวเชิงศาสนา ได้แก่ วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร มีสิ่งดึงดูดใจ คือ หลวงพ่อโตนักท่องเที่ยวนิยมมากราบไหว้บูชาเพื่อความเป็นสิริมงคลในการดำเนินชีวิตตามหลักศาสนาพุทธ เม่งซวงเชียงต้ว มีสิ่งดึงดูดใจ คือ องค์ไผ่เขียวเงินใจซื่อ (แปดเซียน) ศาลเจ้ามีความสวยงามสง่างามอาคาร 2 ชั้น ไหว้บูชาขอพรเพื่อให้มีแต่สิ่งดี ๆ เข้ามาในชีวิต สถานที่ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ บ้านสวนแซมซิ่น มีสิ่งดึงดูดใจ คือ ที่พักแบบโฮมสเตย์ สวนผลไม้ตามฤดูกาล บ้านสวนไพศาล มีสิ่งดึงดูดใจ คือ สวนมะพร้าว สวนผลไม้ต่าง ๆ การทำเกษตรแบบสวนผสม เก็บผลไม้ มีผลไม้หลากหลาย เช่น ฝรั่งหงเปาสือ มะเดื่อฝรั่ง กล้วยเทพพนม มะม่วงอกร่องโบราณ บ้านแพ้ว เอบิว มะพร้าวน้ำหอม หม่อน เป็นต้น สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ไทยทรงดำ มีสิ่งดึงดูดใจ คือ วิถีชีวิตของชาวไทยทรงดำ ชุมชนเก่าริมแม่น้ำหลักห้า มีวิถีชีวิตริมน้ำดั้งเดิมริมคลองดำเนินสะดวก มีสิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนในการให้บริการต่าง ๆ และมีความปลอดภัย สถานที่จอตลอดมีความเพียงพอสาธารณูปโภคพื้นฐาน ห้องสุขา การเข้าถึงสามารถเดินทางเข้าถึงได้ด้วยรถยนต์ส่วนตัว ทางเรือ มีรถโดยสารประจำทางบริการมีที่พัก ได้แก่ บ้านสวนแซมซิ่น เป็นลักษณะของโฮมสเตย์ โดยสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ มีกิจกรรมการท่องเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยว ดังนี้ วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร ทำบุญไหว้พระ มีกิจกรรมตลอดทั้งปีตามเทศกาลสำคัญต่าง ๆ งานประจำปี การแห่พระทางน้ำ 2) เม่งซวงเชียงต้ว ทำบุญไหว้เทพเจ้า สะเดาเคราะห์ เสริมดวง 3) บ้านสวนแซมซิ่น ที่พักรูปแบบของโฮมสเตย์ สวนผลไม้ตามฤดูกาล การทำกิจกรรม เช่น ทำอาหาร ทำสิ่งประดิษฐ์ 4) สวนไพศาล เป็นสวนมะพร้าว ชมวิธีการปลูกมะพร้าว เรื่องเล่าชาวสวนมะพร้าว 5) สวนผลไม้ต่าง ๆ ผลไม้หลากหลายชนิด เก็บผลไม้ในสวน ล่องเรือตามร่องสวน ทำขนมจากผลไม้ ทำไอศกรีมจากผลไม้ตามฤดูกาล 6) ไทยทรงดำ เรียนรู้วิถีชีวิตของชาติพันธุ์ไทยทรงดำ ประวัติเรื่องราวความเป็นมา 7) ชุมชนเก่าริมน้ำ เดินชมบ้านเรือนริมน้ำ สัมผัสกับวิถีชีวิตผู้คนริมคลองดำเนินสะดวก สำหรับการมีส่วนร่วมของชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและตัดสินใจ การวางแผน ดำเนินกิจกรรม ทำความรู้จักความเข้าใจและรับรู้ในสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและทุกคนในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการคิด การดำเนินงาน ชุมชนรับรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นรวมถึงการมีส่วนร่วมในการติดตาม

และประเมินผลเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงร่วมกัน

2. แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยสถิติ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สามารถเขียนผลการศึกษาที่ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยผลัก (Push Factors)

ปัจจัยผลัก (Push Factors)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การเดินทางเพื่อพักผ่อน	4.80	0.40	มากที่สุด
การมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งในสังคม	4.75	0.43	มากที่สุด
การออกไปสัมผัสกับธรรมชาติ/สภาพแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิม	4.76	0.43	มากที่สุด
การแสวงหาความรู้/สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่ตนเอง	4.89	0.31	มากที่สุด
ความสนุกสนาน/บันเทิง	4.81	0.39	มากที่สุด
ประสบการณ์ที่แปลกใหม่	4.91	0.29	มากที่สุด
การใช้เวลาร่วมกับครอบครัว/เพื่อน/คนรัก/ญาติพี่น้อง	4.84	0.36	มากที่สุด
รวม	4.82	0.37	มากที่สุด

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยผลัก (Push Factors) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.82$, S.D.=0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประสบการณ์ที่แปลกใหม่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.91$, S.D.=0.29) รองลงมาได้แก่ การแสวงหาความรู้/สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่ตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.89$, S.D.=0.31) การใช้เวลาร่วมกับครอบครัว/เพื่อน/คนรัก/ญาติพี่น้อง ($\bar{X}=4.84$, S.D.=0.36) ความสนุกสนาน/บันเทิงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.81$, S.D.=0.39) การเดินทางเพื่อพักผ่อน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.80$, S.D.=0.40) การออกไปสัมผัสกับธรรมชาติ/สภาพแวดล้อมที่แตกต่างไปจากเดิมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$, S.D.=0.43) การมีส่วนร่วมหรือเป็นส่วนหนึ่งในสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.75$, S.D.=0.43) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว
ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors)

ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ความน่าสนใจ	4.55	0.50	มากที่สุด
ลักษณะทางกายภาพ	4.77	0.42	มากที่สุด
การพัฒนาตนเอง	4.73	0.42	มากที่สุด
อารมณ์และความรู้สึก	4.70	0.45	มากที่สุด
การเข้าถึง	4.86	0.34	มากที่สุด
สิ่งอำนวยความสะดวก	4.79	0.38	มากที่สุด
รวม	4.73	0.42	มากที่สุด

ปัจจัยที่ทำให้เกิดการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยว ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การเข้าถึงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.86, S.D.=0.34) รองลงมาได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.79, S.D.=0.38) ลักษณะทางกายภาพ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.77, S.D.=0.42) การพัฒนาตนเองมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.73, S.D.=0.42) อารมณ์และความรู้สึกมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.70, S.D.=0.45) ความน่าสนใจมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =4.55, S.D.=0.50) ตามลำดับ

3. การพัฒนาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวควรเป็นเส้นทางท่องเที่ยวในรูปแบบผสมผสาน เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งศาสนา เกษตรและวัฒนธรรม ดังนี้ 1) เส้นทาง 1 วัน เส้นทางที่ 1 ไทยทรงดำ สวนไพศาล วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เส้นทางที่ 2 วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร สวนผลไม้ นายตัม เมืองเชิงเตี้ย ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า เส้นทางที่ 3 วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร บ้านสวนเข้มชื่น เมืองเชิงเตี้ย ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า 2) เส้นทาง 2 วัน 1 คืน เส้นทางที่ 4 วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เมืองเชิงเตี้ย ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า บ้านสวนเข้มชื่น สวนผลไม้ นายตัม เส้นทางที่ 5 ไทยทรงดำ สวนไพศาล วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร เมืองเชิงเตี้ย ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า บ้านสวนเข้มชื่น สวนผลไม้ นายตัม

ภาพที่ 1 เส้นทางท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า

บริบทของพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ด้านการท่องเที่ยวพบว่า มีกิจกรรม งานประเพณีที่น่าสนใจและสอดคล้องกับเทศกาลสำคัญ สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี มีสถานที่ท่องเที่ยว ดังต่อไปนี้ 1) วัดหลักสี่ราษฎร์สโมสร 2) เมืองเชิงเตี้ย 3) บ้านสวนเข้มชื่น 4) สวนไพศาล 5) สวนผลไม้ นายตัม 6) ไทยทรงดำ 7) ชุมชนเก่าริมน้ำหลักห้า ในส่วนของปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่มีความสอดคล้องกับ Dickman (1996) ที่กล่าวไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวเป็นสถานที่สำคัญที่จะสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องประกอบด้วย 5As คือ 1) สิ่งดึงดูดใจ (attraction) 2) การเดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยว (accessibility) 3) การบริการที่พัก (accommodation) 4) กิจกรรมการท่องเที่ยว (activities) 5) สิ่งอำนวยความสะดวก (destination amenities) ชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวดีและมีศักยภาพด้านสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลาย มีการจัดการร่วมกันในส่วนของการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประเสริฐ โยธิดาร์ (2564) ที่กล่าวไว้ว่า ชุมชนที่ดีต้องมีศักยภาพด้านพื้นที่และกิจกรรมการท่องเที่ยว มีความพร้อมในการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน พัฒนาทรัพยากรที่มีในชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว โดยเริ่มจากการรวมตัวของกลุ่มการท่องเที่ยว ชุมชน ผู้นำชุมชนและคนในชุมชน เข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมวางแผนด้านการท่องเที่ยว (อนุวัฒน์ ขมภูปัญญา และธนสถาโรจนตระกูล, 2565)

แรงจูงใจของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร ปัจจัยผลัก (Push Factors) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้านพบว่า ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ การแสวงหาความรู้ สิ่งใหม่ ๆ ให้แก่ตนเองและการใช้เวลาว่างกับครอบครัว เพื่อน คนรัก ญาติพี่น้อง เนื่องจากการท่องเที่ยวในปัจจุบันเป็นการท่องเที่ยวที่สามารถสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ที่ดีให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ ภมมณ พงษ์ชู (2565) ที่กล่าวว่า ปัจจัยหลักเป็นชนวนที่ทำให้เกิดความอยาก ปัจจัยดึงดูดเป็นกระบวนการที่ตัดสินใจไปท่องเที่ยวสถานที่นั้น เช่น การได้รับประสบการณ์ การแสวงหาความรู้จากการท่องเที่ยวรวมถึงการได้ใช้เวลาที่มีคุณภาพกับคนใกล้ชิดหรือครอบครัว แสดงให้เห็นได้ว่า แรงจูงใจหรือปัจจัยที่เป็นเหตุจูงใจทางด้านจิตวิทยาหรือความต้องการภายในตัวนักท่องเที่ยวที่ให้นักท่องเที่ยวอยากเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว ปัจจัยดึงดูด (Pull Factors) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การเข้าถึงมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวกและลักษณะทางกายภาพ เนื่องจากการเดินทางเข้าถึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับ ศิวพร มีนาภา (2561) ที่กล่าวว่าความง่ายของการเข้าถึงจุดหมายปลายทาง ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวยังสถานที่นั้น แสดงให้เห็นได้ว่า แรงจูงใจในการท่องเที่ยวเป็นตัวกระตุ้นที่ทำให้เกิดการเดินทางของบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

การพัฒนาเส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลหลักห้า อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร พบว่าเส้นทางท่องเที่ยวมีความหลากหลายทั้งในรูปแบบของกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยว สามารถใช้เวลาได้ทั้ง 1 วันและ 2 วัน 1 คืน นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสถึงการท่องเที่ยวเชิงศาสนา เกษตรและวัฒนธรรม ดังนั้น นักท่องเที่ยวจึงควรวางแผนการท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับระยะเวลาและความต้องการของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ของภาณุวัฒน์ ไข่มุกข์ (2565) กล่าวว่าการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ถ้ามีการจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้มีแบบแผนแนวทางที่ชัดเจนทำให้ได้เส้นทางที่มีความชัดเจนในการเดินทางท่องเที่ยว นอกจากนี้การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยว ทำให้เกิดเส้นทางท่องเที่ยวที่สอดคล้องและเหมาะสมกับนักท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ (นิมิต ชื่นสัน และคณะ, 2564) สอดคล้องกับพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหลักห้ามีการท่องเที่ยวที่หลากหลาย ทั้งวิถีชีวิต วัฒนธรรม ประเพณี ศาสนา ความเชื่อ และการเกษตร เป็นการผสมผสานรูปแบบการ

ท่องเที่ยวที่หลากหลายไว้ด้วยกัน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ และได้ประสบการณ์จากการเดินทางมาท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องของการประชาสัมพันธ์เส้นทางและโปรแกรมการท่องเที่ยวในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหลักห้า เพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้จักสถานที่ท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวในชุมชนให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากเส้นทางทางการท่องเที่ยวประกอบไปด้วยการท่องเที่ยวที่หลากหลายรูปแบบทั้งการท่องเที่ยวเชิงศาสนา การท่องเที่ยวเชิงเกษตร และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นสิ่งที่น่าสนใจในแง่ของความปลอดภัย และการได้รับรู้ถึงประสบการณ์ในการเรียนรู้จากการท่องเที่ยว ซึ่งการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่ได้มาจากงานวิจัย
2. ควรมีการการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ส่งเสริมการเป็นมัคคุเทศก์น้อยหรือมัคคุเทศก์วัยเก๋า สำหรับเยาวชนและผู้สูงอายุในพื้นที่ เน้นให้การสนับสนุนในส่วนของโรงแรมและชมรมผู้สูงอายุที่อยู่ในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลหลักห้าเพื่อให้เกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่ เรียนรู้เกี่ยวกับประวัติความเป็นมา วิถีชีวิตชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ในชุมชน เป็นการสร้างโอกาสในการพัฒนาตนเองสำหรับเยาวชนและผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นมัคคุเทศก์น้อยและมัคคุเทศก์วัยเก๋า ฝึกความกล้าแสดงออก สร้างการจดจำ การเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในชุมชนนำไปสู่การถ่ายทอดให้แก่ นักท่องเที่ยว เป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นในอนาคตและการขยายตัวของเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของจังหวัดสมุทรสาคร นี้ควรนำไปประชาสัมพันธ์ผ่านทางช่องทางและหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสมุทรสาคร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานสมุทรสงคราม (รับผิดชอบดูแลพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาคร) สมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาคร องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร และเทศบาลตำบลหลักห้า เป็นต้น เพื่อช่วยสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะสำหรับทำวิจัยครั้งต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพของคนใน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนต่อไป และสร้างประโยชน์สูงสุดต่อชุมชน ชุมชนด้านการพัฒนาตนเอง การพัฒนาองค์ความรู้ และสิ่งที่เป็น ในแหล่งท่องเที่ยว ประโยชน์ต่อการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- [1] กนกกานต์ แก้วนุช. (2564). *การจัดการการท่องเที่ยวและพัฒนาชุมชนการท่องเที่ยวภายใต้พลวัตโลก*. กรุงเทพฯ: พรีเมียมด.
- [2] กมลชนก จันทร์เกตุ. (2560). *การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา : ชุมชนเกาะยอ จังหวัดสงขลา*. รัฐศาสตร์มหาบัณฑิต. คณะรัฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [3] กรกนก เกิดสังข์. (2560). *การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเชิงกลยุทธ์ กรณีศึกษาตำบลบางไม้ อำเภเมือง จังหวัด สุราษฎร์ธานี*. บริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- [4] กรมการท่องเที่ยว. (2565). *แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ (พ.ศ. 2566-2569)*. สืบค้นเมื่อ 14 มกราคม 2567. จาก <http://www.tourism.go.th>.
- [5] การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2566). *รายงานฉบับสมบูรณ์ (Final Report) โครงการสำรวจพฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของชาวไทย ปี 2566*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แบรด์ เมทริกซ์ รีเสิร์ช.
- [6] คำนวล ชุมณี และภัทรวรรณ แทนทอง. (2554). โมเดลแสดงอิทธิพลคุณภาพบริการของโรงแรมในจังหวัดภูเก็ต กระบี่ และพังงาต่อความจงรักภักดีของนักท่องเที่ยว. *วารสารวารริเดียนมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 11(3), 2069-2091.
- [7] ตริยากานต์ พรหมคำ. (2565). *การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนภายใต้แนวคิดการจัดการแบบร่วมมือกัน กรณีศึกษา อุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าและชุมชนบ้านร่องกล้า อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก*. ปรัชญาดุสิตบัณฑิต. คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- [8] เทศบาลตำบลหลักห้า. (2567). *ข้อมูลพื้นฐานเทศบาลตำบลหลักห้า*. สืบค้นเมื่อวันที่ 18 เมษายน 2567 จาก <https://lakhamunic.go.th/public>.
- [9] ธรรมนูญ เพชรานนท์. (2559). แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในเขตพื้นที่การค้าชายแดนจังหวัดเชียงราย. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 30(94) , 42-59.
- [10] นิमित ชื่นสัน และคณะ. (2564). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนของชุมชนทุ่งมะพร้าว จังหวัดพังงา. *วารสารศิลปศาสตร์และอุตสาหกรรมบริการ*, (4)2, 326-340.
- [11] ประพนธ์ เล็กสุมา และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2565). การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบเพื่อรองรับ นักท่องเที่ยวกลุ่มองค์กรในภูมิภาคตะวันตก. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 6(4), 2082-2106.
- [12] ประไพพิมพ์ สุธีสินนท์ และประสพชัย พสุนนท์. (2559). กลยุทธ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ. *วารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ*, (29)2, 31-48.
- [13] ประเสริฐ โยธิดาร์. (2564). การประยุกต์ใช้มาตรฐานการท่องเที่ยวโดยชุมชนอาเซียนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองมะดัน ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*, 15(2), 32-49.
- [14] พจนา บุญคุ้ม และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2557). การพัฒนารูปแบบการสื่อสารทางการตลาดในแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง. *วารสารวารริเดียนมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 8(2), 2793-2808.
- [15] พัทธราภรณ์ จันทระภา และคณะ. (2565). การยกระดับศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาพื้นที่บนฐานอัตลักษณ์ท้องถิ่นของตำบลบ้านจิว อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี. *วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์*, 24(2), 19-28.

- [16] ภคมน หงษ์คุ. (2565). พฤติกรรมการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยในการท่องเที่ยวย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. คณะการท่องเที่ยวและการโรงแรม. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- [17] ภัทรสินี ภัทรโกศล. (2565). สถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- [18] ภาณุวัฒน์ ไช่มุก. (2565). การจัดเส้นทางสำหรับโปรแกรมการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายโดยการประยุกต์ใช้วิธีปัญหาการเดินทางของพนักงานขาย. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. คณะบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง.
- [19] วงศ์ระวิทย์ น้อมนำทรัพย์. (2565). การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์บนฐานภูมิปัญญาช่างศิลป์ จังหวัดนครปฐม. วารสารศิลปะศาสตร์ราชชมงคลสุวรรณภูมิ, 4(3), 443-456.
- [20] ศักดิ์สง่า นภินทร์. (2565). การพัฒนาศักยภาพเพื่อยกระดับการท่องเที่ยวย่านตลาดอาหารกลางคืนในเขตคูเมืองเก่า จังหวัดเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- [21] ศิวพร มีนาภา. (2561). ปัจจัยแรงจูงใจในการท่องเที่ยวและปัจจัยองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. ศิลปศาสตร มหาบัณฑิต. คณะมนุษยศาสตร์และการจัดการการท่องเที่ยว. มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- [22] สาลินี ทิพย์เพ็ง. (2565). การวิจัยและพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยววิถีโหนดนาเล พื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาด้วยเทคโนโลยี AR สู่การยกระดับเศรษฐกิจชุมชน. กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม.
- [23] สำนักงานจังหวัดสมุทรสาคร. (2565). แผนพัฒนาจังหวัด 5 ปี (พ.ศ.2566 - 2570) ฉบับทบทวน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567. กลุ่มยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนาจังหวัดสมุทรสาคร.
- [24] สิริณา จงเกษกรณ์ และกนกกานต์ แก้วนุช. (2564). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนกลุ่มเจเนอเรชั่นวายในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กรณีศึกษาย่านเมืองเก่าภูเก็ต. วารสารวิชาการการท่องเที่ยวไทยนานาชาติ, 17(2), 19-40.
- [25] องค์การบริหารส่วนจังหวัดสมุทรสาคร. (2565). แหล่งท่องเที่ยวสมุทรสาคร. วารสารมนต์เสน่ห์การท่องเที่ยวจังหวัดสมุทรสาคร, 1(2), 21-51.
- [26] อนุวัฒน์ ชมภูปัญญา และธนธาดา โรจนตระกูล. (2565). การพัฒนาศักยภาพชุมชนแบบมีส่วนร่วมสู่ชุมชนท่องเที่ยวที่ยั่งยืน. วารสารศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 7(8), 414-430.
- [27] อัญชลี ศรีเกตุ. (2565). การจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนสู่วิถีที่ยั่งยืน. วารสารวิจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 8(2), 270-279.
- [28] Rensis Likert. (1961). *New Pattern of Management*. New York: McGraw Hill.
- [29] Sharron Dickman. (1996). *Tourism: An introductory text* (2nd Ed.). Sydney: Hodder Education.
- [30] Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis* (2nd Ed.). New York: Harper and Row.